

Η Ορίσια της Ειρήνης

Την παραμονή των Χριστουγέννων του 2023, οι καλεσμένοι άρχισαν να καταφθάνουν στο ζεστό σπιτικό της οικογένειας Εφραίμ Πασχαλίδη και το ξέφρενο γλέντι είχε ξεκινήσει με τα ποτήρια να γεμίζουν κρασί. Στο μικρό σαλονάκι της κουζίνας η γιαγιά Φροσύνη βυθισμένη στην κουνιστή της σκαλιστή πολυθρόνα διάβαζε το αγαπημένο της χωρίο από το Κατὰ Λουκάν Ευαγγέλιο της Καινής Διαθήκης. Χαμηλόφωνα και με κατάνυξη ψιθύριζε «Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ

χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος: «Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἔστιν χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαυὶδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὗρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ». καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἄγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ αἰνοῦντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Στην άλλη πλευρά του καθιστικού, ο παππούς Εφραίμ παρακολουθούσε προσηλωμένος στην τηλεόραση τα δεινά του δύστυχου Ουκρανικού λαού και η ψυχή του σπάρραζε αντικρίζοντας τα αγαθά της ειρήνης, της συναδέλφωσης και της αλληλεγγύης να καταπατώνται κατάφωρα μπροστά στην απληστία των ισχυρών της γης. Ως γνωστό η 24^η Φεβρουαρίου του 2022 σφράγισε ανεξίτηλα τη ζωή του Ουκρανικού λαού. Παρόλο που οι σχέσεις Ρωσίας και Ουκρανίας βρίσκονταν εδώ και καιρό σε ένταση, οι 10.000 περίπου κάτοικοι της μικρής πόλης του Σολεντάρ στην ανατολική Ουκρανία ήταν ανυποψίαστοι για το κακό και τη φρίκη που θα ακολουθούσε. Οι πόλεις που άλλοτε έσφυζαν από ζωή και αποτελούσαν πόλο έλξης για τα αξιοθέατα και τα μνημεία τους έχουν ολοσχερώς καταστραφεί. Τα δελτία ειδήσεων παρουσιάζουν το σκηνικό του θανάτου και της απουσίας κάθε ίχνους ζωής. Οι ανταποκριτές δηλώνουν ότι παντού μυρίζει θάνατος και αίμα... λύπη, θλίψη και θυμός. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης συνδέουν την εισβολή με την επισιτιστική κρίση και τις ελλείψεις σε τρόφιμα και βασικά αγαθά, που οδηγούν τον κόσμο σε πανικό και απόγνωση. Πράγματι, πρόκειται για τη μεγαλύτερη προσφυγική κρίση στην Ευρωπαϊκή ήπειρο από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο με 6.7 εκατομμύρια Ουκρανούς πολίτες να εγκαταλείπουν τη χώρα και σχεδόν το 1/3 του πληθυσμού της Ουκρανίας να εκτοπίζεται.

Κατηγορία Γ': Διήγημα

ΕΠΙΑΙΝΟΣ

Η εορταστική περίοδος για όσους είχαν την ευλογία να τη ζήσουν ειρηνικά τελείωσε γρήγορα. Τα φωτεινά λαμπιόνια, τα χριστουγεννιάτικα δέντρα, τα στολίδια, τα στεφάνια, οι Άγιοι Βασίληδες, τα ζωτικά και τα ελαφάκια μπήκαν στη μικρή αποθηκούλα. Στις 14.01.2023 η Μόσχα ανακοίνωσε την κατάληψη της πόλης Σολεντάρ της επαρχίας Ντονέτσκ της ανατολικής Ουκρανίας, ύστερα από πολύνεκρες μάχες που κράτησαν εβδομάδες. Οι πύραυλοι και οι βομβαρτισμοί έκαναν τη νύχτα μέρα και η πόλη γέμισε πτώματα και οβίδες. Ο ήλιος έγινε σκοτάδι και όλα πάγωσαν. Οι σειρήνες του πολέμου, που δεν σταμάτησαν να ηχούν, καθώς και οι πυραυλικές επιθέσεις κρατούσαν για μήνες τη μικρή Νιόβη και τον εβδομηντάχρονο παππού της μακριά από τις μικρές καθημερινές απολαύσεις την αλλοτινής τους ζωής. Τα παιχνίδια στα πάγκα σταμάτησαν απότομα, τα χαμόγελα πάγωσαν και τα τραγούδια έγιναν θρήνοι. Ο παππούς Αλεξέι και η μικρή Ορίσια, θύματα του παραλογισμού του πολέμου στερήθηκαν όλα τους τα αγαπημένα πρόσωπα. Μέσα στα συντρίμια του πολέμου, σε ένα υπόγειο καταφύγιο χωρίς ηλεκτροδότηση, ο παππούς πάλευε με την απελπισία και την απόγνωση. Αναπολούσε την παλαιά του ζωή και ξεσπούσε σε λυγμούς. Του ήταν αδιανόητο να αντιληφθεί ότι η ειρήνη ως πανανθρώπινο ιδανικό είναι τόσο εύθραστο. Έτσι, όταν η ειρήνη ακυρώθηκε βίαια από τη μία στιγμή στην άλλη για πολιτικές αντιπαραθέσεις και συμφέροντα, ο παππούς αποφάσισε να βρει άσυλο στην Κύπρο, για να προστατεύσει το μόνο πλάσμα που του είχε απομείνει στη ζωή.

Η μικρή Ορίσια ήρθε στις ζωές της οικογένειας Πασχαλίδη απρόσμενα, ένα μουντό κυριακάτικο πρωινό του Νοέμβρη. Η κυρία Μαίρη και ο κύριος Νίκος, όντας άτεκνο ζευγάρι, αποφάσισαν να υιοθετήσουν το εξάχρονο κατάξανθο κοριτσάκι με τα βαθιά καταγάλανα σαν ωκεανούς μάτια. Η μικρή, που το όνομά της δηλώνει την ειρηνική διάθεση, έμοιαζε με κάτασπρο άγγελο και η παρουσία της φώτισε την πληκτική καθημερινότητα του νεαρού ζευγαριού. Πράγματι, το ευπόληπτο αυτό ζευγάρι δικηγόρων αγκάλιασε τη μικρούλα με περισσή αγάπη και της έδωσε μια ζεστή αγκαλιά. Προσπαθούσαν με κάθε τρόπο και μέσο να την κάνουν να αισθανθεί οικεία και άνετα. Την αγόρασαν όλων των ειδών τα παιχνίδια και την πήγαν βόλτα σε όλα τα λούνα-παρκ. Δυστυχώς, όμως, η θλίψη που υπήρχε στα μάτια της Ορίσια φανέρωνε το τραυματικό της παρελθόν. Η μικρή τα βράδια έβλεπε εφιάλτες και πεταγόταν έντρομη από το κρεβάτι. Έκλεινε τα αυτιά της, αλλά και τα ματάκια της και ούρλιαζε κλαίγοντας κάποτε με αναφιλητά. Τι δεν θα έδινε για να βρισκόταν ξανά στην αγκαλιά των γονιών της, στο σπιτικό της, στο σχολείο της... Στην Κύπρο όλα ήταν ξένα για αυτή. Όταν κάπως οι σκέψεις αυτές υποχωρούσαν και ο πόνος εκτονωνόταν, χτυπούσε δειλά την πόρτα του δωματίου του ζευγαριού και κούρνιαζε δίπλα τους μέχρι να την πάρει ξανά ο ύπνος... Αυτό το αθώο και αγνό παιδί που στερήθηκε γονείς και πατρίδα ωρίμασε απότομα από τη μια μέρα στην άλλη. Έπρεπε να παλέψει μέσα της, έπρεπε να διαχειριστεί τα νέα δεδομένα. Πώς όμως;

Κατηγορία Γ': Διήγημα

ΕΠΙΑΙΝΟΣ

Ο χρόνος κυλούσε γρήγορα. Το κοριτσάκι με τη βοήθεια μιας δασκάλας που γνώριζε ουκρανικά έμαθε τις πρώτες της λέξεις στα ελληνικά και άρχισε να επικοινωνεί. Έδειχνε μεγάλη αδυναμία στον παππού Εφραίμ και καθόταν μαζί του με τις ώρες παίζοντας διάφορα επιτραπέζια παιχνίδια ή διαβάζοντας βιβλία. Στο σχολείο ξεθάρρεψε λιγάκι και δημιούργησε τις πρώτες της φιλίες. Έτσι, το ζευγάρι πίστεψε πως το κοριτσάκι είχε πια εγκλιματιστεί και είχε συνηθίσει τη νέα του ζωή. Όμως, οι πρώτες ζωγραφιές που ήρθαν στο σπίτι συνοδεύονται από λόγια που γέμισαν το νεαρό ζευγάρι με ενοχές αντί με χαρά. Στις ζωγραφιές αυτές απεικονιζόταν ένα νεαρό κορίτσι μέσα σε ένα σκοτεινό μέρος να αγκαλιάζει ένα γεροντάκι με μπαστούνι, λέγοντας του «Σ' αγαπώ πολύ. Συγχώρεσέ με που σε άφησα μόνο». Όταν η γιαγιά Φροσύνη και ο παππούς Εφραίμ συνειδητοποίησαν πως το παιδί είχε έναν παππού στην εμπόλεμη Ουκρανία ντράπηκαν. Τα λόγια της γιαγιάς δεν άφηναν περιθώριο για δεύτερες σκέψεις. Η εντολή ήταν ρητή στην κόρη της!

- Το παιδί έχει ανάγκη τον παππού του. Δεν έπρεπε κόρη μου να τους χωρίσετε. Φέрте τον παππού της στην Κύπρο. Θα μένει μαζί μας. Εδώ έχουμε ειρήνη... εκεί υπάρχει θάνατος. Θα κάνουμε καλή συντροφιά τα τρία γεροντάκια. Μη φοβάστε, ο Θεός σας έστειλε έναν άγγελο. Φροντίστε τον άνθρωπο που σας ευλόγησε με την παρουσία του αγγέλου αυτού.

Έτσι και έγινε. Το εισιτήριο του παππού Αλεξέι διευθετήθηκε άμεσα και το ζευγάρι έφερε τον Ουκρανό παππού στην Κύπρο. Εννοείται ότι αυτός αρχικά ήταν διστακτικός και αποφασισμένος να πεθάνει στην πατρίδα του που τόσο αγαπά. Όταν, όμως, η Ορσία τού είπε πως θα επιστρέψουν μαζί, όταν επικρατήσει και πάλι η ειρήνη στον τόπο τους, ώστε να αισθάνονται και πάλι ασφαλείς, εκείνος υποχώρησε. Ταξίδεψε ριψοκινδυνεύοντας τη ζωή του, μέσα στα βουητά, τις σειρήνες, τους βομβαρδισμούς και τις κραυγές του πολέμου. Το σμίξιμο παππού και εγγονής πλημμύρισε και τους δύο με χαρά και αγαλλίαση. Αγκάλιασε τους ανθρώπους που του άνοιξαν το σπιτικό τους και αναφώνησε δύο λέξεις που άκουσε από τη γιαγιά και γνώριζε τι σημαίνουν: «Ειρήνη ύμιν».

Πηγές:

Κατὰ Ἰωάννην κ' 19 και Κατὰ Λουκὰν κδ' 36

Κείμενο και μετάφραση: *Καινή Διαθήκη*, Εκκλησία Κύπρου, Λευκωσία 2008

Ειρήνη ύμιν.

Ειρήνη σε σας.

Κατὰ Λουκάν β' 8-14**Κείμενο και μετάφραση: Καινή Διαθήκη, Εκκλησία Κύπρου, Λευκωσία 2008**

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος: «Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἔστιν χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαβὶδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ». καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Στην περιοχή εκείνη βρίσκονταν βοσκοί που ἔμεναν στο ὑπαιθρο και φύλαγαν βάρδιες τη νύχτα για το κοπάδι τους. Σ' αυτούς παρουσιάστηκε ἕνας ἄγγελος Κυρίου και τους περιέβαλε θεϊκή λαμπρότητα. Εκείνοι κατατρόμαξαν, αλλά ο ἄγγελος τους εἶπε: «Μην τρομάζετε! Σας φέρνω ἕνα χαρμόσυνο ἄγγελμα, που θα γεμίσει με μεγάλη χαρά ὅλο τον κόσμο: Σήμερα, στην πόλη του Δαβὶδ γεννήθηκε για χάρη σας σωτήρας -κι αυτός εἶναι ο Χριστός, ο Κύριος. Και τούτο εἶναι το σημάδι για να τον αναγνωρίσετε: Θα βρείτε ἕνα βρέφος σπαργανωμένον και ξαπλωμένο μέσα σ' ἕνα παχνί». Ξαφνικά, κοντά στον ἄγγελο, παρουσιάστηκε ἕνα πλῆθος ἀπ' την ουράνια στρατιά των ἀγγέλων, οι οποίοι υμνούσαν τον Θεό και ἔλεγαν: «Δόξα στον ὑψιστο Θεό και εἰρήνη στη γη, ἀγάπη και σωτηρία για τους ἀνθρώπους!».